

Ülést tartott a járási pártbizottság

Tegnap, hétfőn, kibővített ülést tartott az MSZMP szegedi járási bizottsága, amelyen a pártbizottság tagjain kívül részt vettek a községi pártbizottságok és pártvezetőségek titkárai, valamint a Pedagógusok Szakszervezete szegedi járási bizottságának és a tanács járási hivatala művelődésügyi osztályának vezetői is. Részt vett és felszólalt a testület ülésén dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára is.

A tanácskozás résztvevői egyetlen témát tekintettek át: a közoktatás helyzetét a szegedi járásban, az MSZMP Központi Bizottságának oktatáspolitikai határozata gyakorlati megvalósításának tapasztalatait, és időszerű feladatait. Az írás-

ban elkészített és előre kiadott összegezéshez Szógi Béla, a járási pártbizottság titkára fűzött szóbeli kiegészítést. Elmondta, hogy a pártbizottság legutóbb 1972 decemberében átfogóan elemezte a közoktatás helyzetét a szegedi járásban, és akkor hosszú időre meghatározták a tennivalókat is. Az elmúlt két és fél év tapasztalatai kedvezőek.

A feladatok között szerepelt: az általános iskolák fejlesztése, és a közöttük meglévő színvonalbeli különbségek csökkentése, az irányítás szervezetszervezésének, hatékonyságának növelése, és a bürokratizmus mérséklése, továbbá a fejlesztéshez szükséges személyi és anyagi feltételek megteremtése és jó

fölhasználása. A testület tagjai meglepedéssel nyugtázták, hogy mindhárom lényeges területen jelentős előrehaladást tapasztalhatnak. A további tennivalókra a pártbizottság intézkedési tervet dolgozott ki.

A vitában felszólaltak és véleményüket mondták: Simon Lajos (Szegedi Állami Gazdaság), Fülöp Vincéné (Baks), Rácz Lajosné (Üllés), Szeberényi Jenőné (Kistelek), Kálló Antalné (Domaszék), Lóczy Pálné (Ásotthalom), Király József (Sándorfalva), Ocskó Imre (Kistelek).

A vitát Szógi Béla, a járási pártbizottság titkára foglalta össze, majd a beszámoló, valamint az intézkedési tervet a pártbizottság elfogadta.

Gyula:

Erkel-diák-ünnep

Vasárnap délután Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megyék, és Budapest közel másfél ezer gimnazistája, szakközépiskolása és szakmunkástanulója sorakozott fel Gyulán a Lenin-szobor előtt a VII. Erkel-diákünnep megnyitó ünnepségére. Csongrád megyét több mint 100 tagú küldöttség képviseli. A szobor megkoszorúzását követően a fesztivál résztvevői tarka menetben vonultak végig a város utcáin az Erkel-szoborhoz, ahol meggyújtották a hagyományos Erkel-lángot. A felvonuláson a fiatalokat és a szép számú nézősereget a szegedi Tömörkényi gimnázium fúvószenekara pattogó ritmusú indulókkal, dalokkal szórakoztatta.

Este a város két művelődési házában díszestáncok műsoros ismerkedési táncesteket rendeztek.

Az első versenynap tegnap, hétfőn volt.

Közlekedési balesetek

Szeged és Mórahalom között szabálytalanul előzött motorkerékpárral lovas kocsit Csóti István, Ásotthalom, VI. kerület 370. szám alatti lakos. Nekiütöközt a lovas kocsinak. A motoros súlyosan sérült.

Zsombó és Forráskút között gyorsajtás következtében történt közlekedési baleset. Gyuris Mihály, Zsombó, Ménesjárás 87. szám alatti lakos gépkocsit vezetve éles kanyarban elvesztette uralmát a volán fölött, s a gépkocsival felborult. Utasai közül életveszélyes sérülést szenvedett Jenei Terézia, Zsombó, Móra Ferenc utca 26. szám alatti lakos. Súlyos sérülést szenvedett a gépkocsi vezetője és Szász Ferenc Szatymaz, II. kerület 117. szám alatti lakos, továbbá sérülést szenvedett még Hódi Jolán, Zsombó, Petőfi utca 35. és Kreinicher Margit, Zsombó, Felszabadulás utca 46. szám alatti lakos. A gépkocsiban keletkezett kár mintegy 40 ezer forint. Az ügyben a vizsgálat folyik.

A Bajai és a Fonógyári út kereszteződésében fékezési gépkocsinak szaladt hátulról motorkerékpárral Gelei János, Szeged, Vadas Márton

Kiállítási napló Schéner Mihály játéka

Ime, a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában a komoly fiú, aki komolyan játszik. A *homó ludens*, aki gyermeki önfeledtséggel, és a művész felelősségével játszik festékekkel, fával, fémmel. Játsszik gyermeki tisztasággal, és a felnőttek szemérmességével. Múltunkkal és jövőnkkel. Művein hajdani létünk emlékeit, napjainkon át a holnapba. Az olajképeken Dorottyát harsány serege kocsizik a bálba. Rózsa Sándor viaskodik a pandúrokkal, szegénylegények, nyalka huszárok vitézkednek, mézeskalácsfigurák, vásári játékok, búcsú ajándékai sorakoznak újra lelkésztve. Acéllovak nyergében acélhuszárok, falovacs-kák húzzák a fahintót, faemberek szekereznek a vásárra, kezek negatív nyomokat őrzik a bronz reliefek, kakashuszárok festett figurái ingerlik a játéka kész szemléletét.

Schéner Miklós 1969-ben kezdett a magyar folklór mélyére ásni. Kutató szenvedélye bőven termő forrásokkal jaándékozta meg. Művészetére részben tematikai

gazdagodást, részben műfaji gyarapodást jelentett. Az egykori mézeskalácsosok negatívjai, a pásztorművészet emlékei, a vásári mutatványosok figurái, a búcsúbéli ajándékok témavilága és a gyermekjátékok kiemertélen tárháza a művészi megújulás lehetőségét nyitották meg számára. S ezzel a lehetőséggel Schéner komolyan és tudatosan élt. Úgy komolyan és úgy tudatosan, hogy játszott. A lehetőségek lépcsőfokait végigjárva a dolgok lényegéhez érkezett, s egy-egy motívummal, egy-egy figurával addig játszott, míg megtalálta annak legősibb és legtisztább summázatát.

Festményeinek kaleidoszkopikus színes folthatásai rejtik a kompozíció szigorú rendjét. Szent Mihály-napi játékok vásári sokasága, balatoni élmények mozaik-kockáinak egymásmellettei, ákom-bákomok, bálba igyekvő Dorottya-figurák, lovashuszárok látszólag tasisztikus foltjai végül is az építés szigorú rendje szerint az alapokhoz, az építőkövekhez vezetnek. Csakúgy, mint ahogy a szobrok esztétizált, fűrészelt elemei, játéka is alkalmas lovas huszárokká, kakashuszárokká, alakos mézeskalács-negatívokká állnak össze. Jó volna látni és tudni, hogy Schéner Mihály kísérletező kedvének eredményei, játékos fantáziájának produktumai kilépnek a kiállítóterem szigorú csöndjéből, s helyet kapnak terek fái alatt, a gyerekektől hangos játszótéren, a rideg házfalakon.

T. L.

Üttörők vetélkedője

Az elmúlt év őszén hirdették meg az „En hazám” című expedíciós vetélkedő-sorozatát. Mintegy hatezer-kétszáz szegedi üttörő vett részt az éves kutató- és gyűjtőmunkában, s közülük mintegy kétezeren mérték össze erejüket az elődöntők versenyében. A harminckét csapat közül a tizenkét legjobb jutott abba a döntőbe, melyet vasárnap délelőtt bonyolítottak le a szegedi Balázs Béla Üttörőkben. A verssel, zenével színesített érdekes és izgalmas versenyből az 1641. sz. Ságvári Endre üttörőcsapat, a

ságváritelepi általános iskola üttörői kerültek ki győztesen. Második helyre a Ságvári gyakorló általános iskola 2141. sz. Ságvári Endre üttörőcsapatának tagjai kerültek, míg a harmadik helyet a Gutenberg utcai általános iskola 2130. sz. Martos Flóra üttörőcsapatának pajtásai szerezték meg. Az első három helyezett csapat tagjai nyári táborozáson vehetnek részt és egyéni jutalmakat is kaptak. Különdíjat kapott a legjobb egyéni versenyző, Tar Anikó, a 2131. sz. Madách Imre üttörőcsapat tagja.

A lobositzai csata

Magyarországi bemutató a színházban

„Ne lőjön! Még visszálélek!” — szalad gatyájába a szíve a „Tűz!” vezényszóval Scherer muskétásnak Peter Hacks *A lobositzai csata* című komédiájában. Am éppúgy, mint tán egykor Lobositzban, a szegedi színház deszkáin is az ügyeletes Mengke káplár mindannyiuk helyett meghúzza a puská ravaszát. S minden kiröppenő golyó — mintegy a hódító háború lényegére figyelmeztetve — a támadók soraiban is halált oszt. Ok és okozat dialektikája, a történelmi lecké alkalmas tanulsága, elkötelezett politikai alapállás ez.

A Szegedi Nemzeti Színház magyarországi, évadzáró bemutatójaként tűzte műsorra az egyik legnépszerűbb német drámaíró, Peter Hacks verbő darabját. A szövetségi Németországban az NDK-ba áttelepült drámaíró *A lobositzai csata* című művében a porosz nemzeti szellem, a militarizmus kórlapjára rajzolja fel a lágörbét. Önkritikusan és kritikusan, felelősen és elkötelezetten vizsgálja a hét éves porosz-osztrák háború 1756-os lobositzai csatájának prizmáján a hódító-rabló jellegű háború természetrajzát, próbálja felvázolni elsősorban emberi viszonyainak ellentmondásait.

Nem véletlenül választotta a szerző éppen ezt a csatát. Ez az a háború, mely hasonló politikai és társadalmi szerveződésű rendszerek között folyt, és sem az egyik, sem a másik nem hagyhatta sem győztesen, sem vesztesen el a csatateret, így nem is seíthette elő az emberiség előbbrejutását. Pedig a háború csak akkor engedhető meg — fedezzük fel a szerző véleményét a drámai mondatok között —, ha célja a nép megsértett érdekeinek megvédése, az elvesztett szabadság kivívása. A lobositzai sem elvesztett, se meg nem nyert csata, így vált alkalmas helyszínül és apropóul ahhoz, hogy Hacks a háború osztályalapokra épülő hadseregének politikai, erkölcsi fertőjét szemléltesse, végső soron kimondja, hogy ez a fajta háború társadalmi osztályok összetűzése, a tiszták összeesküvése az egyszerű emberek ellen.

Hacks drámájához szabadon, alkotó módon nyúlt a rendező, Giricz Mátyas. Öszveont és kiemelt, kurtított az eredeti szövegen, felcserélte, átcsoportosította a jeleneteket, kerekjátékot kanyarított hozzá. Ezzel mondanivalójának erősítését szol-

Hernádi Oszkár felvétele

Braeker muskétás (Szűcs András) és Markóni főhadnagy (ifj. Ujlaky László)

gálta. Részben a közös — a szerző és a színpadra állítók — mondandóra koncentrált, másrészt lehetőséget teremtett az egész színpadot betöltő látványosságra, a szimulált játéka, a szórakozásra. Ez a harsány látványosság néha-néha elvonja a néző figyelmét Hacks sziporkázó gondolatosságáról, a nyelvi humor is fölé nő itt-ott az értelem kissé késetteltett groteszkségének. Az is minden bizonyonlag igaz, hogy a darab érdekenyebben érinti, jobban sokkolja, szinte injekciózza a német közönséget, akiket szinte minden egyes mondat kényszerű történelmi, nemzeti önvizsgálatra készít. Ezen a színpadon — bármennyire nyitottak is az asszociációs kapuk, s bármilyen friss huzatot teremt itt is Hacks verbő, népi humora — megfakulnak, összemósdnak az író harsány mondatok mögé cizellált finom gondolatok. Kár, hogy az előadás második fele erőteljesebb, s néhány jellegzetes és nagyszerű figura eltűnik a színpad mögött.

Markóni főhadnagy, a toborzások nagymestere áll a darab egyik pólusán. Az a reformer tiszt, aki nem pálcával és megfélemlítéssel tartja sakkban katonáit, hanem a szeretet és megértés látzatának pszichológiai pórázára fogja alattvalóit. A szeretet, az emberség, a ragaszkodás csillogó álarcával leplezi velejéig romlott, fertőzött, aljas szándékait. Ennek a figurának ellenpontja Braeker muskétás, a feltétlen ragaszkodás és hűség mintaképe, aki áldozata lesz ennél a „szemtől szembe gyűlölködésnél” is aljasabb és megvetendőbb tisztai mentalitásnak. E két figura párhuzama fut végig a darabon. A kapcsolat pasztikus, mely érzékeltetésével adós marad a rendező és a két színész is. Nagyszerű típusok sorakoznak fel, megtestesítve a tisztok és közkatónák különböző alkatait a fogatlan Itzenblitz ezredestől Ehrenreich lelkészen át Bilmoser császári katonáig. Hacks kelemenyen ítélik: a háború megöl, megfertőz minden embert, legyen az a legszíntestebnek hitt barátság, vagy a legtisztább szerelem.

Ne gondolja azonban senki, hogy *A lobositzai csata* szá-

Tandi Lajos